

Tayyip Erdoğan uçurumun kenarında, sözde karşıtları onu kurtarmakla meşgul!

Devrimci Marksizm Yayın Kurulu

17 Aralık'ta yapılan yolsuzluk operasyonu ve ardından yaşananlar Türkiye'yi tarihte az görölmüş derinlikte bir krize sürüklemiş bulunuyor. Bu kriz üç ayrı krizin diyalektik bir sentezi olarak görölmeli. Hâkim sınıfların ülkeyi istikrarlı biçimde yönetmek bakımından güvenebileceğı bir gücün mevcut olmaması anlamında bir **siyasi kriz**. Dünyada ve Türkiye'de ekonomik koşullar çerçevesinde zaten var olan eğilimlerin bu siyasi kriz tarafından azdırılması ile ortaya çıkan bir **ekonomik kriz**. Devletin bütün organlarının ve bazı organların kendi içindeki farklı güçlerin birbirine girmesi sonucunda doğan **devlet krizi**.

Bu satırlar yazılırken 17 Aralık operasyonunun üzerinden iki ay geçmiş bulunuyor. Ama bu krizler birbirini besleyerek devam ediyor.

Siyasi kriz: hükümetin içeriğı boşaldı, biçimi duruyor

Burjuvazinin iç savaşı çoğullaştı. 2010 yılında Mavi Marmara olayı

ile birlikte ilk kez su yüzüne çıkan AKP-cemaat çatlağı, zamanla dal budak sardı, derinleşti, gergin bir ortam yarattı. Gezi ile başlayan halk isyanı Erdoğan'ın prestijini altından kolay kolay kalkamayacağı biçimde sarsınca, bütün müttefikleri gibi cemaat de artık yüzünü başka yöne çevirmeye karar verdi. Böylece, iç savaşın iç savaşı on yıllık iktidar blokunu geçertti.

Sonunda “koalisyon hükümeti” çöktü. Bu cümle başka koşullarda şimdiden yeni bir hükümet formülünün aranmaya başlamasını zorunlu olarak gerektirirdi. Ama Türkiye'yi on yıldır yöneten koalisyon, yani Tayyip Erdoğan'ın AKP'si ile Fethullah Gülen'in başında olduğu cemaat arasındaki iktidar koalisyonu çöktüğünde, hükümet devrildi. Evet, bazı bakanlarını epeyce büyük bir sarsıntı ile değiştirmek zorunda kaldı ama devrildi. Çünkü koalisyon ortaklarından biri siyasi parti olarak örgütlenmemiş olan bir siyasi odak. Dolayısıyla, koalisyon çöktüğü halde, o koalisyonun ürünü olan hükümet film setlerindeki Holivud dekoru gibi ayakta. Şimdi sadece set görüntüsü vermeye değil, Türkiye'yi **olağan yöntemlerle** yönetmeye yarayacak bir hükümet gerekiyor.

Başka bir biçimde ifade edilecek olursa, Türkiye bir toprak kayması yaşadı. Ama toprak henüz yeni coğrafi konumuna yerleşmiş değil. Çökme oldu, yerleşme henüz olmadı. Şimdi bütün siyasi güçler, yeni güç dengelerinin gerektirdiği yeni yerleşmeyi kendi lehlerine döndürmek için mücadele ediyorlar. Yani Türkiye burjuvazisine yeni bir siyasi liderlik yaratma mücadelesi bütün şiddetiyle devam ediyor.

Bugün Türkiye politikasında resmi iktidar yapıları ile gerçek siyasi güçler arasında bir uyumsuzluk var. Bu uyumsuzluk Tayyip Erdoğan'ın 30 Mart seçimlerinde alacağı oy oranından ayrı bir şeydir. Ondan etkilenebilir. Mesela AKP'nin oy oranı çok düşerse uyumsuzluk büyür. Tersine AKP seçimden çok güçlü çıkarsa, uyumsuzluk azalır. Ama ikisi farklı şeylerdir. **Çünkü burjuva demokrasisinde iktidarlar sadece halkın oyuyla değil, daha da önemlisi burjuvazinin ve devletin saflarındaki yarı-gizli, üstü örtülü anlaşmalar yoluyla oluşturulur.** Bugün bu örtük anlaşma bozulmuştur. Uyumsuzluk buradan çıkmaktadır.

Erdoğan bozulan dengeleri onarmak için elini orduya ve onun etrafında saflaşmış olan güçlere uzatmış bulunuyor. Ergenekon, Balyoz ve diğer davaların sanıklarının salıverilmesine ilişkin tartışma ve girişimler bunun dolaysız ifadesidir. Bu demektir ki, AKP-cemaat ittifakının yerini **AKP-Ergenekon ittifakı** almaktadır. Elbette çok sancılı ve çok ağır bir süreç içinde. On yılı aşkındır birbirlerinin boğazına sarılmış iki gücün, koşulların itişiyile de olsa birleşmesi çok zordur. Ama süreç ilerlemektedir. Ordunun

çeperindeki güçlerin en katısı olan ulusalcıların bu ittifaka dört elle sarılması, ittifakın her şeye rağmen kurulabileceğini gösteriyor. Bu ittifak doğası gereği geçici olacaktır. Ama Erdoğan'a içinden geçmekte olduğu kasırgayı atlama fırsatı verebilir. Erdoğan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu'nun yeniden yargılama önerisini kabul etmiş görünse de bunu Özel Yetkili Mahkemeler konusunda hazırlanan yasa tasarısına koydurmamıştır, çünkü bu ittifakın geçici olacağını biliyor. Elindeki en önemli kozu seçimlerden önce harcamak ve böylece elini boşaltmak istemiyor.

Erdoğan ayrıca aynen Gezi ile başlayan halk isyanı sırasında yaptığı gibi, Kürt hareketinin desteğine yaslanmaktadır. Kürt hareketi kendi içinde farklı tavırlar barındırmaktadır. Bu aşamada "süreç" dolayısıyla Erdoğan'ın başta kalması gerektiğini düşünen bileşenler hâkim durumdadır. Hareketin saflarında var olan daha sınıfsal, daha sol eğilimler bu tür bir politikaya karşı olsalar da hâkim eğilimi aşamamaktadırlar.

Öyleyse, Erdoğan'ın iktidarını sürdürmek için AKP'nin dışında iki güce yaslanmaya çalıştığını görüyoruz. Bu ise derhal bu taktik yönelişin çelişkisini ortaya koyuyor. Ulusalıcılar ve Kürtler! Bugün Erdoğan'ın müttefik olarak seçtiği güçler, birbirleriyle neredeyse kanlı bıçaklıdır. Öyleyse yol, yol değildir. Erdoğan bu güçlere sarılıyorsa, başka çıkar yol bulamamasındandır.

Dış müttefikler haricinde Erdoğan'ın kendi partisini de sağlam biçimde kontrol etmesi gerekiyor. Erdoğan-Gülen koalisyonunun ne ölçüde AKP'nin içinde, ne ölçüde AKP ile cemaat arasında dışsal olarak kurulan bir koalisyon olduğu henüz tam olarak bilinmiyor. Bu yüzden, yaşanmakta olan siyasi krizin AKP'nin bütünselliğini de sarsması olasılığı var. Ayrıca, Gülen'in AKP içinde en ufak bir etkisi olmasa bile, burjuvazinin AKP'ye olan güveninin (örneğin ekonomik krizin derinleşmesi sonucunda) çökmesi de AKP'yi sarsabilir.

Bugün ayakta tutulmaya çalışılan, AKP'nin özgül bir biçimidir: Tayyip Erdoğan'ın kontrolünde olmaya devam eden ve bölünmemiş bir AKP. Erdoğan bütün gücüyle bu iki koşulu muhafaza etmeye çalışacaktır. Şu ana kadar bazı milletvekilleri AKP'den istifa etti. Ama bunların pek azı AKP'nin tipik milletvekili profiline uygun. Bir kısmı merkez soldan AKP vagonuna atmış kariyeristler. Bir kısmı cemaatçiliklerini gizlemeye bile gerek görmemiş olan müritler. Bir kısmı da şu ya da bu nedenden Tayyip Erdoğan'a küsenler.

Asıl önemli olan bundan sonra ne olacağıdır. AKP içindeki politik kadroların bir süre sonra Tayyip Erdoğan'ın tek adam yönetimine isyan etmesi en azından üç nedenle mümkündür. Birincisi, yaşanmakta olan kriz ve yolsuzluk pislği, kendini bu rezillikten ayırarak geleceğini güvenceye al-

mak isteyen ya da kapitalist sınıfın hâkimiyetinin Tayyip Erdoğan adındaki yükten kurtulmasını gerektirdiğine kanaat getiren kadroların AKP'den veya Erdoğan'dan kopması sonucunu doğurabilir. Erdoğan'ın Ergenekon ile barışma taktiğinin yabancılaştırdığı unsurlardan başlayıp, Öcalan ile yapılan müzakerelerden rahatsız olan unsurlara kadar uzanan başka birçok memnuniyetsiz de buna katılabilir.

İkincisi, üç dönem sınırlamasından zaten canı yanmakta olan, "ekmek kapısı" kapanacak olan ama bugüne kadar Tayyip Erdoğan çok güçlü olduğu için sesini yükseltememiş çok sayıda milletvekilinin, bugün Erdoğan'a karşı bir hareket başlarsa buna katılması beklenebilir.

Üçüncüsü, parti içindeki bazı güç odaklarının Tayyip Erdoğan'sız bir AKP veya alternatif bir parti yaratmak için kolları sıvaması halinde birçok milletvekili ve kadro o odaklara doğru kayabilir. Bu odaklar arasında Abdullah Gül'ün adının ilk sırada sayılması gerekiyor. Ama onun dışında (Cemil Çiçek veya Köksal Toptan gibi) Milli Görüş geleneği dışından gelenleri veya Bülent Arınç gibi şimdilerde Erdoğan'a omuz vermekle birlikte yarın oportünistçe ona saldıracak unsurları da göz önüne almak gerekir.

Kısacası, AKP parçalanabilir, hükümet düşebilir. Belediye seçimlerini atlatsa bile Tayyip Erdoğan cumhurbaşkanlığı seçiminde büyük engellerle karşılaşabilir. Daha şimdiden Gül'ün cumhurbaşkanlığı seçiminde oy oranının Erdoğan'dan daha yüksek olacağına ilişkin kamuoyu araştırmaları yayınlanmaya başlamıştır. İşçi sınıfı öncüsünün kavraması gereken şudur: burjuva demokrasisi koşullarında halkın hangi partiye veya lidere oy verdiği meselesi, ülkeyi kimin yöneteceğini belirleyen faktörlerden sadece biridir. Erdoğan'ın ve hükümetin kaderini burjuvazinin kendi iç kulislerinde yapılacak pazarlık ve müzakereler belirleyecektir.

Ekonomik kriz: uçurumun kenarında boğazlaşma

Bilindiği gibi, Ocak sonunda Merkez Bankası olağanüstü bir gelişmeyle sarsıldı. Bankanın para politikasını belirleyen kurulunun olağan toplantısının yapılmasından sadece bir hafta sonra tekrar bir olağanüstü toplantı çağırması kendi başına çarpıcı bir gelişmedir. Ama Para Piyasası Kurulu'nun bir hafta önce yüzde 4,5'ta sabit bıraktığı gösterge faizini iki katından fazla bir düzeye, yüzde 10'a, gecelik faizini ise yüzde 7,75'ten yüzde 12'ye çıkartması anormal bir durumdur. Bunun nedeni konusunda çok berrak olmak gerekir: **Türkiye ekonomisi Ocak sonunda hızla uçuruma yuvarlanmakta idi.** 28-29 Ocak gece yarısı alınan kararlar ekonomiyi uçurumun kenarından geri döndürmüştür. **Ama bu da geçici bir soluklanmadır.**

Merkez Bankası 28 Ocak gecesi faizleri yükseltince, Marx'ın kullandığı deyimle bütün “bayağı iktisatçılar” televizyon ekranlarından ve gazete manşetlerinden “doların belinin kırıldığını” iddia ettiler. Dolar kararların alınmasının hemen ertesinde 2,25 dolayından 2,18'e sabah saatlerinde ise 2,12'ye düştü. Akşama yeniden eski düzeyine, 2,25'e çıkmıştı. Boş yere “yalancının mumu yatsıya kadar yanar” dememişler! Bu satırların yazıldığı anda 2,20 dolayında çünkü dünya piyasaları geçici bir sükunet yaşıyor.

Marx “bayağı iktisat”ın burjuvazinin günlük ekonomik çıkarlarına hizmetine görev edindiğini söyler. Türkiye’de sermayenin hizmetkârlığına soyunmuş iktisatçılar ise yağ yapmaktan günlük çıkarlara bile hizmet edemiyor! Beli kırılan dolar değil, “bayağı iktisatçılar” oldu!

Durumun özeti şudur: Merkez Bankası olağan toplantısında Türkiye ekonomisinin kırılğanlığını hafife almış, piyasaya meydan okumuştur. Ama o güne kadar her gün bir-iki kuruş yükselmekte olan dolar, hükümetin düşük faiz baskısı altında Merkez Bankası'nın faizi yükseltmeyeceği belli olunca coşmuş, her gün beşer kuruşluk sıçramalar yapmaya başlamıştır. Şayet Merkez Bankası 28-29 Ocak gecesi faizi yükseltmeseydi, dolar 2,80'e de çıkardı, 3 TL'ye de! Bunun anlamı şu olurdu: dünya ekonomisi 2008 Eylül ayında Lehman Biraderler adındaki banka iflasa terk edildiğinde nasıl finansal bir çöküş yaşadıysa, Türkiye ekonomisi de şimdi o tür bir uçuruma yuvarlanırdı. Yani Türkiye ekonomisi kendi çapında bir Lehman Biraderler felaketinin eşliğinden geri dönmüştür.

Ama doların ve avronun yükselmesinin ardındaki dinamikler sona ermiş değil. Bu dinamikler üç faktöre bağlıdır. Birincisi, Türkiye ekonomisi sermaye birikim sürecinin hastalıklı özellikleri dolayısıyla bir süredir zaten dünyanın en kırılğan ekonomilerinden birini oluşturuyor. **Yani sert bir ekonomik krizi gündeme getiren tek başına 17 Aralık'ta başlayan süreç değil. Ekonomi zaten bir fiske ile krize düşecek durumdaydı. 17 Aralık o fiskeyi vurdu.**

İkincisi, Mayıs 2013'ten beri ABD merkez bankası Federal Reserve'ün gevşek para politikasından çıkışa ilişkin verdiği sinyaller. Aralık ayında bu çıkış tedrici olarak uygulamaya konuldu. Ocak sonunda ise derinleştirildi. Bu, Türkiye gibi orta düzeyde gelişkin kapitalist ekonomilerin hepsinden sıcak paranın kaçmasına yol açıyor. Dolayısıyla bu ülkelerin ulusal paraları dolar ve avroya karşı değer yitimine maruz kılıyor. **Türkiye zaten en kırılğan ekonomi olduğu için en fazla o etkileniyor.**

17 Aralık'ta başlayan siyasi kriz ve devlet krizi de üçüncü etken. Zaten zor durumda olan ekonomiyi uçurumun kenarına doğru itiyor. Tayyip Erdo-

ğan ile eski müttefikî Fethullah Gülen'in savaşı uçurumun kenarında kavga eden iki insanın mücadelesine benziyor!

Bu üç faktörden hiçbirî ortadan kalkmadığına göre, Türkiye'nin başında çok büyük bir **finansal çöküş tehlikesi** devam ediyor.

Ama tehlike bundan ibaret değil. Artık **ekonominin üretim alanında da krize gireceği neredeyse kesin**. Çünkü bir yandan faizler yükseldi. Bu hem yatırımların, hem de tüketimin yavaşlaması anlamına geliyor. Öte yandan, dolar yükseldikçe şirketlerin TL cinsinden borçları hızla yükseliyor. Bir dizi şirkette ödeme aczi ve iflaslar ortaya çıkabilir.

Her durumda işten çıkartmalar yaygın olarak gündeme gelecektir. Öyleyse, işçi sınıfının elindeki bütün olanaklarla hayat kaynaklarının kurutulmasına karşı mücadeleye hazırlanması gerekir.

Devlet krizi: burjuvazinin iç savaşları devletin iç savaşı haline geldi!

Devletin, en başta yargının ve polis teşkilatının, ama aynı zamanda MİT'in krizi devam ediyor. Özellikle emniyet hallaç pamuğu gibi atılıyor. Bugüne kadar 6.500 polisin görev yerinin değiştirilmiş olduğu hesaplanıyor. Yeni İçişleri Bakanı, parlamenter bir rejimde hükümetin sahip olamayacağı birtakım yetkileri kendinde vehmetmektedir. Yatağan işçilerinin Ankara'ya yürüyüş talebine Çalışma ve Enerji Bakanlıkları'nın olumlu cevap vermesi, ama İçişleri Bakanı'nın yürüyüşü kesin bir dille yasaklaması sadece artık sıradan bir olay haline gelen anayasal "önceden izin almaksızın" gösteri düzenleme hakkının yeni bir gaspı değildir. Aynı zamanda, bir "iç kabine"nin Tayyip Erdoğan adına olağanüstü hal yöntemleriyle öteki bakanlıklara karşı bile mücadele etmekte olduğunu gösteriyor.

Yargı alanında Adalet Bakanı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na (HSYK) hâkim olalı birçok savcının görevi değiştirildi. Adalet Bakanı'nın şahsen birçok soruşturmaya engel olmaya çalıştığı savcılarının onun hakkında hazırladığı fezlekelerden ortaya çıktı. İş en sonunda 17 Aralık operasyonunun temelinde yatan konulara ilişkin iddianameyi hazırlamakta olan savcılarının azledilmesine kadar ulaştı. **Hükümet, yargıya el koymuştur. Kendi mensuplarının ve yakınlarının yargılanmasını engellemektedir. Bu tarihi bir suçtur. Halkın malını çalanlar yasaların üzerine çıkartılıyor.**

Mesele yolsuzlukla da sınırlı değil. Suriye'ye giden araçların savcılar tarafından aratılmasının "MİT aracıdır" gerekçesi ile sürekli olarak engellenmesi, hükümetin faaliyetlerinin daha genel olarak denetimsiz bir serbestiyet kazanması anlamına geliyor.

Savcılarının yetkilerini gasp etmenin ötesinde hükümet aynı zamanda bakanlar konusundaki fezlekelerin meclise gelmesini engelleyerek yasama organının da işini yapmasını engellemektedir. 17 Aralık operasyonunun hemen ardından hakkında konuşulmaya başlanan fezlekeler, neredeyse 40 gündür Adalet Bakanlığı'nda oyalanmaktadır.

Bunun yanı sıra, yolsuzluk soruşturmalarına yayın yasağı getirilmesinin devamında sansür bir kanser gibi yayılarak parlamento çalışmalarına bile el atmıştır. Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın (TİB) CHP Genel Başkan Yardımcısı Umut Oran'ın vermiş olduğu bir önergeyi internet sitelerinden sansür etmeye kalkışması, Erdoğan hükümetinin bir başka suç işlemesi anlamına geliyor.

Hükümet, bütün devlet organlarını kendine bağlı kılma çabası içindedir. Hükümetin kendisi ise Tayyip Erdoğan ve adamlarından oluşan bir "iç kabine"ye indirgeniyor. Bu "iç kabine" İçişleri Bakanı Efkân Ala, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, MİT Müsteşarı Hakan Fidan, TİB'in başına atanan ama adını bile kimsenin bilmediği MİT'çi gibi, Tayyip Erdoğan'ın seçme adamlarından oluşuyor.

Hükümetin hummalı bir yasama faaliyetiyle meclisten geçirmekte olduğu yasalar da tam da bu iç kabinenin baskı faaliyetlerini denetimsiz biçimde sürdürmesini sağlamaya yöneliktir. TİB'e internet üzerinde yargıdan bağımsızlaştırılmış bir yetki tanınıyor. HSYK Adalet Bakanı'nın elinde oyuncak haline getiriliyor. MİT hem yasaların üzerine çıkıyor, hem giremediği yer kalmıyor.

Kısacası, devlet organlarının arasında bir savaş biçimini alan devlet krizi süregidiyor. 17 Aralık'tan iki ay sonra, Adalet Bakanı HSYK'nın ilk andaki isyanını tam bastırılmış ve kontrolü ele almış gibi görünürken, bu kurumun ikinci daire başkanının yeni hazırlanan HSYK yasasının Adalet Bakanı'nı "özel yetkili bakan" haline getirdiği yolundaki son derecede keskin eleştirisi, devlet krizinin durulmadığının ve kolay kolay durulmayacağına çarpıcı bir ifadesi olmuştur.

Devlet krizi, elbette devletin gücünü ciddi biçimde sarsan, sınıf hâkimiyeti açısından tehlikeler yaratan gedikler doğuruyor. Bugün, geçtiğimiz Haziran ayındaki gibi bir halk isyanı patlak verecek olsa, devlet bunu kontrol altına almakta çok daha büyük zorluklarla karşılaşacaktır. Yargı delik deşiktir. Emniyet küskünlerle doludur. Bunun öncesindeki yıllarda ordunun da ciddi bir kadro ve prestij kaybına uğramış olduğu hatırlanırsa, devlet açısından durum vahimdir.

Başında Erdoğan'ın adamı gibi davranan Necdet Özel'in olduğu ordu,

işte bu koşullarda Ergenekon, Balyoz ve benzeri davaların yeniden görülmesi ve muvazzaf subayların salınması konusunda basınç yapmaya başlamıştır. Kontrgerilla ve sosyal kontrgerilla güçleri (yani “ulusalcılar”) Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu’nun bu davaların sanıklarının salıverilmesi için hazırladığı formülün üzerine bunun için atladılar. Devletin bekasına her şeyden daha fazla önem veren güçler, bugün ordunun generallerinin itibarını iade etmeye çalışıyorsa, bunun bir nedeni de devletin büyük yaralar almış olan baskı aygıtının kısmen de olsa onarılması ve kuvvetlendirilmesidir.

Devlet krizine seçim çözüm olmaz!

Türkiye solu, Gezi ile başlayan halk isyanı karşısında gösterdiği bir özelliğini, günümüzde doğan kriz karşısında katmerli biçimde sergiliyor. En büyük siyasi krizlere çözüm olarak seçimleri göstermek! Sosyalizmin tarihinde devrimci akımlarca “parlamentarizm” adı verilerek mahkûm edilmiş olan yaklaşımın ta kendisi! Bu yaklaşımı bir an önce terk etmek gerekiyor.

Tabii devletin ve daha genel olarak siyasi sistemin ne kadar büyük bir kriz içinden geçmekte olduğunu yadsımak biraz zor. Solun en azından bazı bileşenleri, krizin derinliğini vurgulamaktan zaten kaçınıyor. Hatta “sistem krizde” diyenler, halk demokrasisi programlarını ileri sürenler var. Ama ne tuhaftır, bu kriz tahlilleri ve halk demokrasisi önerilerinden solun **pratikte** çıkarabildiği tek sonuç, 30 Mart yerel seçimlerinde AKP’yi yenilgiye uğratmak gerektiği! Eskiden sol devrimi hiç olmazsa söylem düzeyinde ciddiye alırdı. Şimdi söylem de geride bırakılmış! Kimse devrim ve sokakla ilgilenmiyor. Varsa yoksa seçim sandığı!

Buradan tabii birçok sonuç türüyor. Birincisi, kafayı AKP’yi sokakta değil sandıkta yenilgiye uğratmaya takarsanız, sandıkta hangi yolun başarılı olacağını düşünmek zorundasınız. Sosyalist solun önemli bileşenlerinin CHP’nin çevresinde pervane olması bu durumda kolayca anlaşılır. Bu ise bir gericilikten kurtulmak için başka bir gericiliğe destek vermek demektir. Çünkü bugün CHP’ye destek demek aynı zamanda açık ABD desteği demektir, Gülen cemaati demektir, eski faşistlerle, Demirelcilerle, hatta AKP’lilerle işbirliği demektir, Sarıgül demektir. Bugün CHP’ye destek demek, yarın Gül’ün cumhurbaşkanı, Sarıgül’ün başbakan, Gülen’in kuvvetli adam olduğu bir Türkiye için çalışmak demektir!

Ayrıca, ortada çok açık bir şey var: Tayyip Erdoğan’ın zor tuttuğunu söylediği yüzde 50 siyasi bakımdan pasif, ideolojik bakımdan uyuşturulmuş bir kitledir. Durgun bir ortamda seçime gidildiği takdirde, bu kitlenin önemli bir

bölümünün Erdoğan'a oy vermeye devam etmesi mümkündür. Yani sandık strateji düzeyine yükseltildiğinde başarısızlık bir olasılıktır. Politikada zamanlama belirleyicidir. Tayyip Erdoğan şimdi zayıftır. Rakibiniz zayıfken ona kredi açar gibi 30 Mart'a randevu vermek politikanın abecesine aykırıdır. "Git gücünü konsolide et, öyle gel" demektir!

Bu ülke daha altı ay önce bir halk isyanı yaşamasa idi, bu ruh durumunu anlamak biraz daha kolay olurdu. **Ama bugün yaşanan büyük krizin arka planında zaten Gezi ile başlayan halk isyanı var.** Tayyip Erdoğan bütün müttefiklerinin gözünde Türkiye'yi istikrar içinde yönetebilecek bir lider kapasitesini halk isyanı sonrasında yitirmiş olduğu için hâkim sınıflar içinde bu büyük fırtınalar yaşıyor. İktidar blokunun dağılması doğrudan doğruya bunun ürünü. Öyleyse, yapılacak şey açıktır. Sosyalist sol güçlerini birleştirmeli, isyanı farklı biçimlerde olsa bile yeniden körüklemeli, kitleleri bağımsız bir platform zemininde harekete geçirmeli, isyanı işçi sınıfına doğru seferber etmeli, iki tarafı ortak bir mücadelede buluşturmalı, Kürt hareketi ile diyaloga girerek Erdoğan'la yürümenin Kürt hareketi için ne mümkün ne de hayırlı olduğunun artık ortaya çıkmış olduğuna hevalerimizi ikna etmeli, kısacası ülkenin kaderini halk isyanını oluşturan güçlerin ele almasının yolunu döşemeli ve cepheyi genişletmelidir.

Erdoğan'ın düşmenin eşiğinde olduğunun ve kendisinin de bunun farkında olduğunun en açık kanıtı, 11 yıllık bir mücadeleden sonra kıskıvrak tutsak ettiği darbeleri ve Ergenekoncuları serbest bırakarak onlara itibarlarını iade etme riskini almaya yatkın olmasıdır. Eğer kendisi için risk olmasalar neden bu kadar saldırdı? Yok, eğer bunların Erdoğan için risk olduğu doğru ise şimdi neden serbest bırakmaya gönüllü? Krizin solcuların görmemekte ısrar ettiği derinliği, burada bütün haşmetiyle ortaya çıkıyor! **Yılana sarılan denize düşmüş demektir!**

Greif'in önemi

İşte bütün bu tablonun orta yerinde, Şubat ayı içinde İstanbul'da Hadımköy denen yaygın sanayi bölgesinde 900 işçinin çalıştığı bir fabrika olan Greif'te bir başkaldırı başladı. İşçiler, sadece ücret meselelerinde değil, bugün sınıf mücadelesinin en önemli konularından, işgücü piyasasında esnekliğin en tehlikeli biçimlerinden biri olan taşeron aracılığıyla istihdama karşı mücadeleye giriştiler. Hem de işçi sınıfının eylemliliğinin en ileri biçimlerinden biri olan fabrika işgali temelinde. Ve bu işçilerin ana sloganlarından biri, "Bu daha başlangıç, mücadeleye devam!" Yani Gezi ile başlayan halk isyanının ana sloganı. İşgalin bütününü kendiliğinden bir eylem olmaması,

Devrimci Marksizm

bir sosyalist akımın ciddi etkisini taşıması bunun önemi bakımından hiçbir şey değıştirmez. İşçi kolektifi bu sloganı kabul etmek istemese idi, kimse ona bunu dayatamazdı.

Greif, bugünkü büyük krizin çıkış yolunu gösteriyor. Greif, halk isyanı ile, yaygın deyimle Gezi ile işçi sınıfının buluşma potansiyelini gösteriyor. Üstelik yaklaşan ekonomik krizle birlikte Greif büyük bir ihtimalle yakın geleceğin tipik eylemliliğine işaret ediyor. Ve sendika hareketi de sol da hiç-bir biçimde bu çok önemli eylemin etrafında safları sıklaştırmıyor.

İşte Türkiye sosyalist hareketinin bugünkü durumunun mükemmel bir özeti. Greif işgaline sırt çevirerek, halk isyanını unutarak, devlet krizine seçimler yoluyla çözüm arayarak her şeyi yapabilirsiniz. Devrim yapamazsınız! Öyleyse görev inatla, ısrarla, aşkla işçi sınıfının devrimci partisini inşa için kolları daha da fazla sıvamaktır.